

Schut Bruggink Estate Planners

Estate Planning

Drs. Paul Schut

Onderwerpen

- Uitsluitingsclausule
- Tweetrapsmaking
- Fiscaal en civiel

Uitsluitingsclausule (UC)

- **‘ Harde’ uitsluitingsclausule**

Verkrijging krachtens erfrecht of schenking (+ zaaksvervangning en eventuele revenuen)...

- Valt niet in een gemeenschap van goederen
- Wordt niet betrokken in een verrekenbeding tussen verkrijger en (huwelijks)partner

- **‘ Zachte’ of ‘ flexibele’ UC**

Lid 1: aanvulling op harde UC:

Lid 2:UC vervalt als huwelijk verkrijger door overlijden wordt ontbonden mits:

- Verkrijger gehuwd in algehele gemeenschap van goederen of
- Huwelijksvoorwaarden verkrijger bepalen dat schenking/erfenis onder verrekenbeding valt

Uitsluitingsclausule (UC)

- **Aanvulling op zachte UC**

Lid 3: lid 2 (UC vervalt) is niet van toepassing als (bijvoorbeeld):

- er een verzoek tot echtscheiding is ingediend
- het vermogen van een echtgenoot negatief is
- er geen afstammelingen van de verkrijger en zijn echtgenoot in leven zijn
- voor zover het ondernemingsvermogen betreft
- enz.

Uitsluitingsclausule (UC)

- Tekst lid 2: ... als het huwelijk van de verkrijger eindigt door overlijden of
... als het huwelijk van de verkrijger eindigt door *het overlijden van de verkrijger*.

Voorbeeld:

Gezamenlijk vermogen echtgenoten: : € 200.000

Privévermogen vrouw, UC : € 600.000

Nalatenschap als **man** als eerste overlijdt : € 400.000 of € 100.000

- Samenwoners: goed benoemen in de tekst

Uitsluitingsclausule (UC)

Tekst UC: zoek de verschillen

*.....krachtens erfrecht uit mijn nalatenschap wordt verkregen, voorts hetgeen voor één en ander in de plaats treedt en de revenuen van één en ander, **voor zover dit niet is verteerd**, niet valt in enige gemeenschap van goederen,... enz.*

Of:

.....krachtens erfrecht uit mijn nalatenschap wordt verkregen, voorts hetgeen voor één en ander in de plaats treedt en de revenuen van één en ander, niet valt in enige gemeenschap van goederen,... enz.

Uitsluitingsclausule (UC)

Huwelijk verkrijger: datum is relevant

Voor of na 1 januari 2018 (nieuw huwelijksgoederenrecht)

Huidig recht: geschonken of geërfd vermogen valt buiten de gemeenschap
dus als UC verval: schenking / erfenis privé .....tenzij huwelijkse voorwaarden

Lid 4: **insluitingsclausule** toevoegen:

verkrijging mag wel in gemeenschap of onder verrekenbeding vallen als:

- huwelijk door overlijden ontbinden (lid 2) **en**
- geen verzoek tot echtscheiding enz (lid 3)

Uitsluitingsclausule (UC): praktijk casus

Rob (59) en Marlies (59) zijn getrouwd, 2 kinderen

Huwelijkse voorwaarden

FVB waarbij giften en erfenissen nadrukkelijk wel worden verrekend

Rob heeft schenkingen ad € 3,6 miljoen gekregen onder harde UC

Wat te doen?

Uitsluitingsclausule (UC)

Waarom liever wel FVB (bij overlijden)?

Indicatie erfbelasting, n = 25, rente 6%

Met UC	EB 1	EB 2	Som EB
Echtgenoot overlijdt als eerste	€ 672.000	0	€ 672.000
Partner overlijdt als eerste	0	€ 679.000	€ 679.000
Zonder UC			
Echtgenoot overlijdt als eerste	€ 315.000	0	€ 315.000
Partner overlijdt als eerste	€ 315.000	0	€ 315.000

Uitsluitingsclausule (UC)

Mogelijke oplossingen:

- Schenkers en begiftigden nog leven:
UC aanpassen (schenking?)
- Schenker(s) niet meer leven:
In huwelijkse voorwaarden FVB 'op maat' opnemen
(mits voldoende vermogen bij andere partner)

FVB en UC

Hof Amsterdam 6 september 2022, ECLI:NL:GHAMS:2022:2602

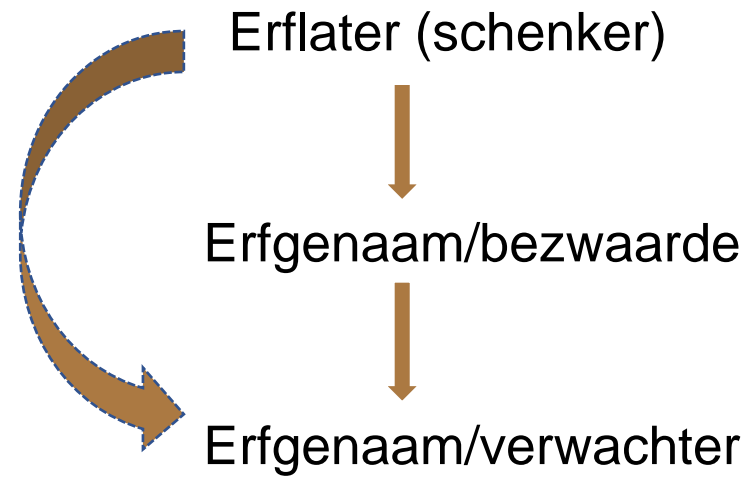
FVB:

- ontvangen giften of erfenissen blijven buiten de verrekening
- niet verrekenen als vermogen van een echtgenoot negatief is

Vermogen vrouw:		voor berekening	verrekening
Woning	250	125	(250 – 125 EV met UC)
(Gefinancierd: 125 EV met UC)			
Banklening	<u>200</u> -	<u>200</u> -	
Vermogen	50	75 -	→ gevolg: geen verrekening

Tweetrapsmaking

Tweetrapsmaking

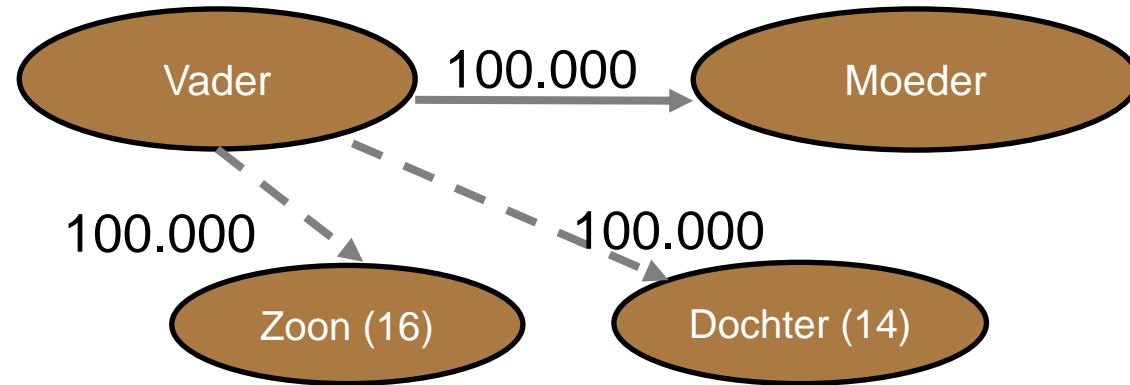
- Making onder *ontbindende voorwaarde* (recht bezwaarde vervalt bij diens overlijden) en
- Making onder *opschortende voorwaarde*: verwachter verkrijgt als recht bezwaarde eindigt
- Verwachter verkrijgt civielrechtelijk van schenker/erflater

- Veel voorkomende toevoeging:
tweetrapsmaking vervalt als bezwaarde *bij zijn overlijden*:
  - gehuwd is of
  - afstammelingen nalaat of
  - zelf bij testament over bezwaarde vermogen heeft beschikt

- Probleem: administratieplicht tot aan overlijden bezwaarde

Standaard vererving

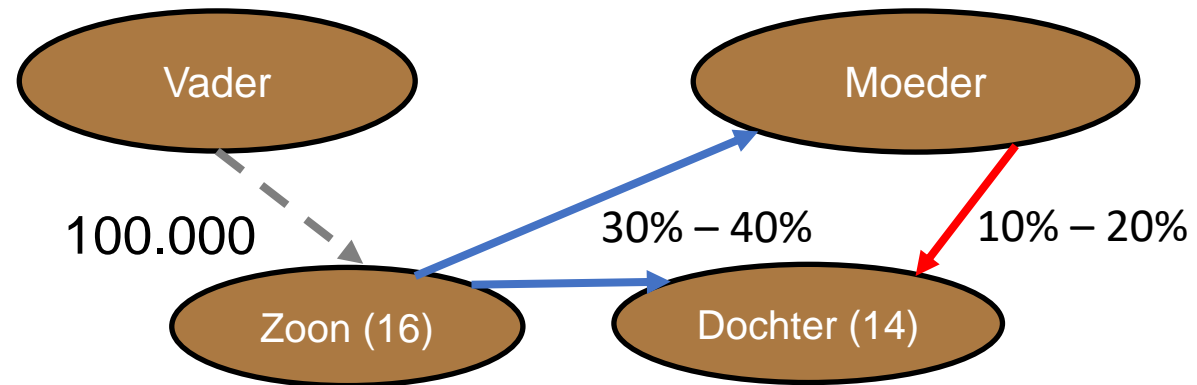
Algehele gemeenschap van goederen

Vermogen 600.000, vader overlijdt

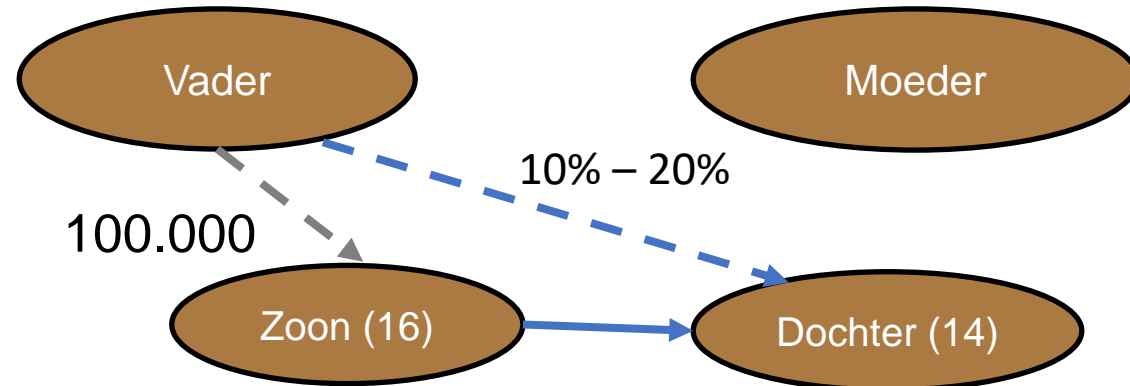
Standaard vererving

Zoon overlijdt nadien, geen afstammelingen of partner

Met tweetrap

Zoon overlijdt nadien, geen afstammelingen of partner
Zoon is bezwaarde, dochter is verwachter

Verkrijging verwachter

Civielrechtelijk:
erfenis van vader

Fiscaal:
optellen bij eerste verkrijging

Tweetrapsmaking

Suggestie:

tweetrapsmaking vervalt *op het moment dat* bezwaarde

- trouwt of
  - een afstammelingen krijgt of
  - zelf bij testament over bezwaarde vermogen beschikt
  - 35 jaar wordt (leeftijd facultatief)
-
- Op dat moment vervalt de administratieplicht
  - In gering aantal gevallen zal beoogde fiscale voordeel niet worden behaald

Radartestament

Wanneer: bij beperkt vermogen en geen liquiditeiten

- Langstlevende partner enig erfgenaam
- Maar is 'bezwaarde'
- Kinderen onterfd
- Kinderen wel 'verwachters'

Bij overlijden eerste ouder: (vaak) geen erfbelasting

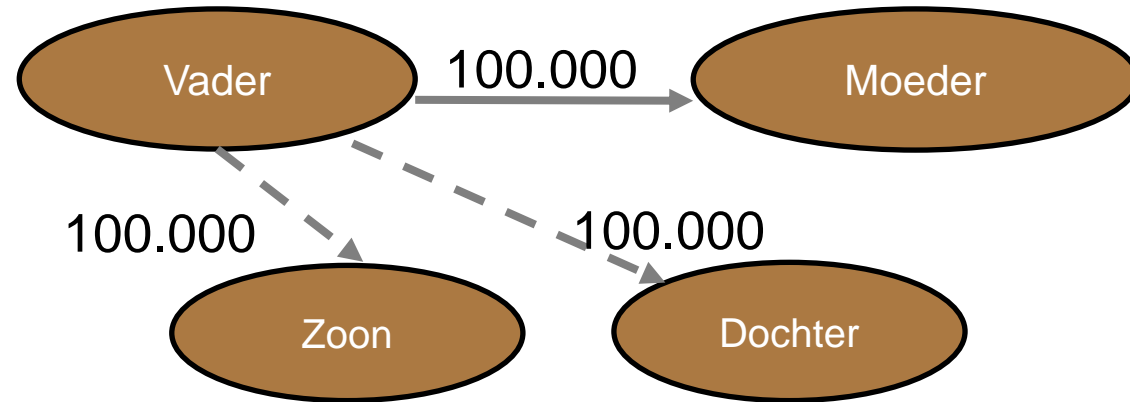
Minderjarige kinderen?

Standaard vererving

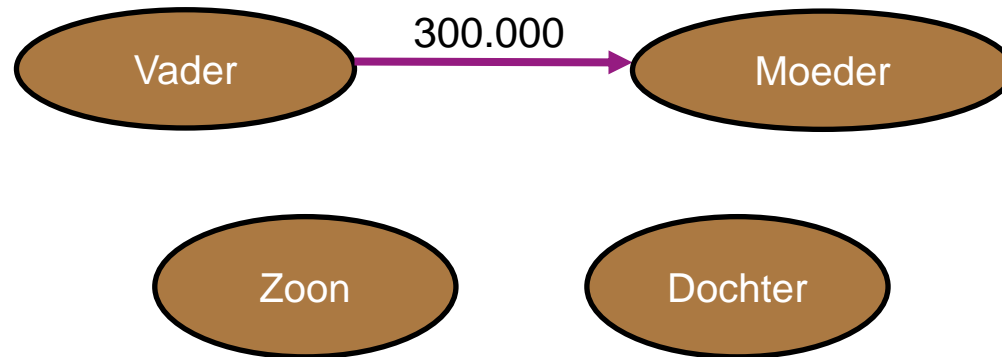
Algehele gemeenschap van goederen

Vermogen 600.000, vader overlijdt

Radartestament

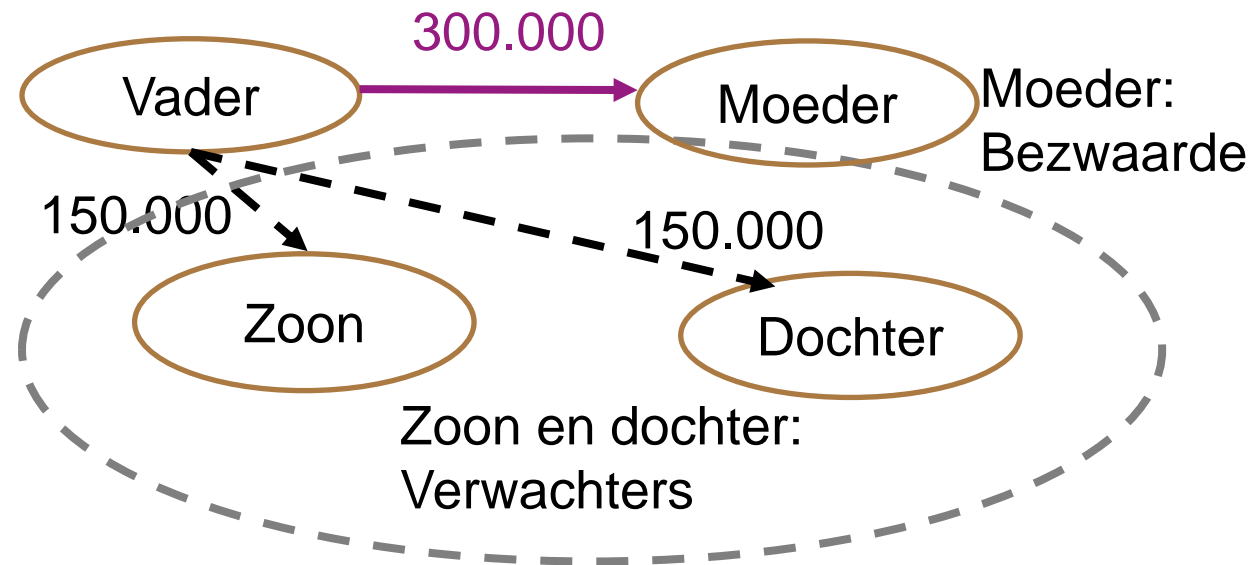
Algehele gemeenschap van goederen
Vermogen 600.000, vader overlijdt

Radartestament

Algehele gemeenschap van goederen

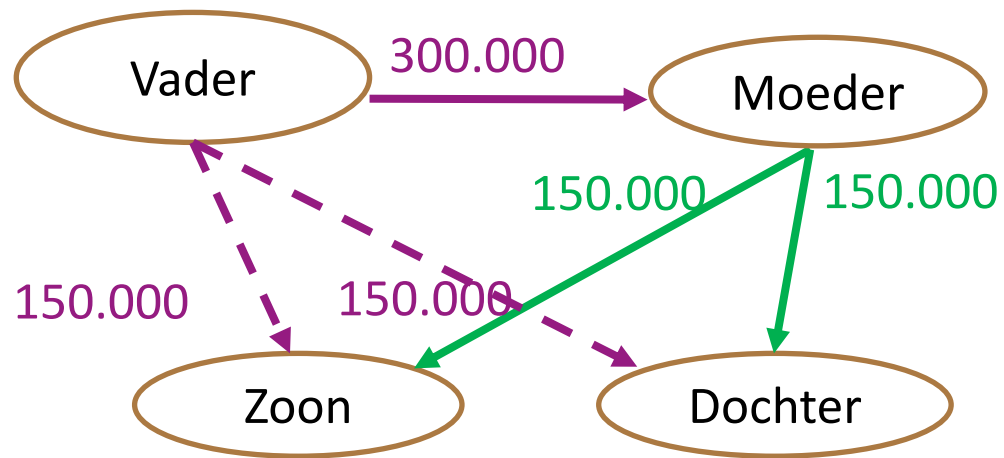
Vermogen 600.000, vader overlijdt

Radartestament

Algehele gemeenschap van goederen

Vermogen 600.000. Moeder overlijdt nadien

Tweetrap fiscaal

Bezwaarde:

- schenk- of erfbelasting verschuldigd over gehele bedrag
- geen rekening houden met tweetrap

Verwachter:

- in eerste instantie geen schenk- of erfbelasting verschuldigd
- maar als opschortende voorwaarde wordt vervuld: dan belasting over waarde op dat moment

Tweetrap fiscaal, uitwerking

Wettelijke verdeling met renteloze vordering versus tweetrapsmaking

Vermogen € 600.000

Tweetrapsmaking	EB 1	EB 2	Som EB
Echtgenoot overlijdt als eerste	€ 0	€ 50.000	€ 50.000
Partner overlijdt als eerste	€ 0	€ 50.000	€ 50.000
Wettelijke verdeling			
Echtgenoot overlijdt als eerste	€ 1.700	€ 39.500	€ 41.200
Partner overlijdt als eerste	€ 1.700	€ 39.500	€ 41.200

Tweetrap fiscaal, uitwerking casus Rob en Marlies

Vermogen 3,6 miljoen

Wel FVB

Wettelijke verdeling met rente 6% versus tweetrapsmaking

Tweetrapsmaking	EB 1	EB 2	Som EB
Echtgenoot overlijdt als eerste	€ 186.000	€ 601.000	€ 787.000
Partner overlijdt als eerste	€ 186.000	€ 601.000	€ 787.000
Wettelijke verdeling			
Echtgenoot overlijdt als eerste	€ 315.000	0	€ 315.000
Partner overlijdt als eerste	€ 315.000	0	€ 315.000

Tweetrapsmaking tot slot

Wanneer opnemen:

- Jonge kinderen
- Als bepaald vermogen in de familie moet blijven
- Als bepaalde personen niets mogen verkrijgen

Wanneer niet (maar komt in praktijk veel voor):

- Opa laat na: erfgenaam/bezwaarde is kind en kleinkind is verwachter
- Nadeel: kleinkind verkrijgt civielrechtelijk van opa tegen kleinkindtarief (18% – 36%)

Succes!

Paul Schut

Schut & Bruggink Estate Planners B.V.

www.sbep.nl

023-529 98 88

paul.schut@sbep.nl

